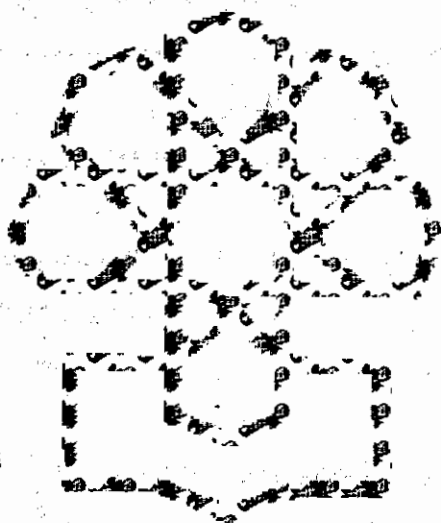

درباره لایحه تصویب اصلاحیه اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی فارابی
شماره: ۷۴۷۵
تاریخ: ۷۶/۱۰/۲۵

معاونت پژوهشی
شهریور ماه ۱۳۷۴

کار: دفتر بررسی‌های حقوقی

کد گزارش: ۲۰۰۱۰۹۶

تصویب اصلاحیه اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی

عنوان لایحه

شماره ترتیب چاپ: ۱۷۴۱
شماره چاپ سابقه: —
شماره دفتر ثبت: ۵۵۳
تاریخ چاپ: ۷۴/۸/۱۶
کمیسیون‌های ارجاعی: هنر و ارشاد اسلامی - امور اداری و
استخدامی - سیاست خارجی

مشخصات لایحه

الف - هدف از تقدیم لایحه

با عنایت به اینکه ماده ۱۴ اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی توسط مجمع عمومی آن سازمان طبق ماده ۳۳ اساسنامه مزبور که اشعار می‌دارد:

۱- «هر نوع اصلاحیه پیشنهادی در موارد این اساسنامه به ضمیمه آن به دبیر کل تسلیم خواهد شد و دبیر کل آنها را حداقل شش ماه قبل از آنکه برای اظهار نظر به مجمع تسلیم نماید به اطلاع اعضای اصلی خواهد رسانید.

۲- هر اصلاحیه‌ای باید مورد تصویب اکثریت دو سوم اعضای اصلی حاضر رأی دهنده مجمع قرار گیرد.

۳- هر اصلاحیه‌ای که دو سوم دول عضو تصویب آن را به دولت نگهدارنده اطلاع دهند در مورد کلیه اعضا لازم الاجرا خواهد شد. لازم الاجرا خواهد شد، در قطعنامه مورخ ۶۲/۷/۲۲ مجمع عمومی سازمان جهانی جهانگردی اصلاح شده است و با توجه به عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان یاد شده و لزوم تأیید اصلاحیه اساسنامه مزبور در مجلس شورای اسلامی در راستای اجرای اصول هفتاد و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اینکه «عهدنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌ها، قراردادها و موافقتنامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد» و اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی دایر بر اینکه «امضای عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، موافقتنامه‌ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولتها و همچنین امضای پیمانهای مربوط به اتحادیه‌های بین‌المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی با رئیس جمهور یا نماینده قانونی اوست»، لایحه حاضر جهت تصویب تقدیم گردیده است.

ب - سابقه قانونگذاری:

۱- اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی (که سازمانی بین‌المللی و بین دولتهاست و از تغییر اتحادیه بین‌المللی سازمانهای رسمی جهانگردی به وجود آمده است.) با هدف تشویق و گسترش جهانگردی به منظور کمک به توسعه اقتصادی و تفاهم بین ملتها و صلح و آسایش و احترام جهانی و رعایت حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همه، بدون تبعیض از نظر نژاد، جنس، زبان و دین و بذل توجه خاص به منافع کشورهای در حال توسعه در زمینه جهانگردی و ایجاد رابطه همکاری و مشارکت در فعالیتهای مربوط به برنامه عمران ملل متحد مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه (مقررات مالی) در ۲۷ سپتامبر ۱۹۷۰ (۵ مهر ۱۳۴۹) در شهر مکزیکو تنظیم و تصویب گردیده است.

۲- در سال ۱۳۵۰ ماده واحده‌ای به نام قانون الحاق ایران به سازمان جهانگردی جهانی به تصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده است. ماده واحده مذکور اشعار می‌دارد: «اساسنامه سازمان جهانی مشتمل بر ۴۵ ماده و یک ضمیمه (مقررات مالی) که در تاریخ ۵ مهر ماه ۱۳۴۹ (۲۷ سپتامبر ۱۹۷۰) در شهر مکزیکو تنظیم گردیده تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق ایران داده می‌شود...».

۳- در جهت اجرای اصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی سابق، توسط بالاترین مقام اجرایی وقت در دی ماه سال ۱۳۵۰ طی فرمانی ۲ ماده‌ای دستور اجرای قانون الحاق ایران به سازمان جهانگردی جهانی صادر گردیده است. متن دستور مذکور عبارت است از:

«ماده اول - قانون الحاق ایران به سازمان جهانگردی جهانی که به تصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و پیوست این دست خط است به موقع اجرا گذاشته شود.

ماده دوم - هیأت دولت مأمور اجرای این قانون هستند.»

ج - طرح موضوع

باعنایت به مراتب پیش گفته جای طرح این سؤال است که آیا تصویب لایحه حاضر ضرورتی دارد یا خیر؟

اظهار نظر کارشناسی

۱ - همان گونه که در مقدمه توجیهی بیان گردید، نظر به اینکه طبق اصل هفتاد و هفتم قانون اساسی که اشعار می دارد: «عهدنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌ها و قراردادها و موافقتنامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد»، تمام عهدنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌ها و قراردادها و موافقتنامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد تا مشروعیت قانونی پیدا کرده و با رعایت اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی مبنی بر اینکه: «امضای عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، موافقتنامه‌ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولتها و همچنین امضای پیمانهای مربوط به اتحادیه‌های بین‌المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی با رئیس جمهور یا نماینده قانونی اوست» لازم الاجرا تلقی گردد، و نیز با توجه به اینکه تغییرات و اصلاحیه‌های عهدنامه‌ها و ... و موافقتنامه‌های بین‌المللی که متن اصلی آن سابقاً به تأیید مجلس رسیده است، موافقتنامه بین‌المللی جدیدی تلقی می‌گردد و مشمول اصل هفتاد و هفت قانون اساسی است و نیاز به تنفیذ و تصویب مجدد مجلس دارد. لذا با توجه به اینکه از یک سو شرط تنفیذ اصلاحات و تغییرات آتی اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی در متن اساسنامه مذکور پیش‌بینی نگردیده است و از سوی دیگر اصلاح ماده ۱۴ اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی مبنی بر اضافه نمودن بندی به عنوان بند «۱ مکرر» بر ذیل ماده ۱۴ اساسنامه مذکور که اشعار می‌دارد: «۱ مکرر - کشور میزبان مقر سازمان یک عضو دائمی اضافی در شورای اجرایی خواهد داشت که دستورالعمل موضوع بند ۱ فوق در خصوص توزیع جغرافیایی عضویت در شورا تأثیری بر آن ندارد»، موافقتنامه بین‌المللی جدیدی است که بنا بر آنچه گفته شد ضرورت دارد به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد تصویب لایحه حاضر (لایحه تصویب اصلاحیه اساسنامه سازمان جهانی جهانگردی) بدیهی و اجتناب‌ناپذیر می‌نماید.

۲ - آنچه شایان توجه است اینکه تصویب لایحه حاضر به لحاظ اینکه جمهوری اسلامی ایران بتواند همگام با سایر اعضای سازمان در جهت اهداف سازمان، همکاری مستمر و نزدیک داشته باشد و به عنوان عضوی منفعل شناخته نشود نیز لازم و ضروری است.

